

τὴν ἄρρωστη ἀπόλαυσε χαρά,  
 πότε ξεμέθυστη καὶ πότε μεθυσμένη,  
 πότε χαρούμενη καὶ πότε λυπημένη,  
 γιὰ τὴν κατάντια τῆς πικρογελοῦντας.  
 Ὅσφανεμένη ἀπὸ παιδιὰ κι' ἀπ' ἄντρα  
 ἢ παραστρατημένη  
 στὴ ζάλη τοῦ κρασιοῦ ζητάει νὰ πνίξει  
 τὴ λύπη, καὶ στὴ νύρκη  
 τῆς χαύνης ἠδονῆς.  
 Μισόγυμνη λογιῆς λογιῆς χοροῦς  
 μπροστὰ σὲ μάτια λάγνα βακχικοῦς  
 χορεύει, καὶ τραγούδια  
 Μαινάδας μὲ φωνὴ  
 τραγούδησε βραχνή.  
 Μαγδαληνὴ μετανοιωμένη...  
 δὲ βρῆκε τὸν Σωτῆρα τῆς· φαρμάκι  
 τ' ἁμαρτωλὸ κορμὶ βαρυστισμένη  
 τὸ πότισε καὶ πῶμα δυὸ φορὲς  
 στὴ γῆ τὸ ξάπλωσε...  
 Στὴ νεκροφόρα ἀκουμπισμένες  
 δυὸ χορεύτριες λιγερὲς  
 μαυροντυμένες τὴ νεκρῇ  
 ξεπροβοδίζουν μοναχές.  
 Τί τάχα πὺ πολὺ θνυοῦνται  
 κι' ἔτσι πικρὰ μοιρολογοῦνται;

ΛΙΝΟΣ ΟΡΕΣΤΗΣ

## ΟΝΕΙΡΟ

Καὶ σὲ μέρες λύπης καὶ σὲ μέρες χαρᾶς, ἓνα καὶ μόνο  
 ὄνειρο εἶχα: τὸ ὄνειρο τῆς ζωῆς.

Ὅνειρεύθηκα πάντα τὴ ζωῆ, ζῶντας τὴ ζωῆ, πρὸ  
 πάντων ὅταν ἡ ζωῆ μ' ἐπλήγωνε.

Εἶδα τὸν ἥλιο ν' ἀνατέλει, νὰ μεσουρανίζει καὶ νὰ  
 δύει. Εἶδα τὴ νύκτα ἀπειλητικὴ, ν' ἀπλώνει σὰν ὄρνειο τὲς  
 μαύρες φτεροῦγες τῆς πάνω στὴ γῆ καὶ τὲς σκιὰς τῶν πραγ-  
 μάτων νὰ παίρνουν φόρμες ἐξογκομένες, ἀπίθανες, τρομα-  
 κτικές. Εἶδα τὸν οὐρανὸ νὰ λάμπει ἀπὸ τ' ἀστέρια καὶ τὸν  
 εἶδα σκοτεινὸ καὶ συνοφρυωμένο. Εἶδα τὴ θάλασσα γα-

λήνια καὶ κυματόεσσα κι' ὀργισμένη. Εἶδα τὸν μοῦστο νὰ βράζει σὶ τὸ πατητήρι. Εἶδα τὰ βράδνα, στὲς πόλεις, τοὺς ἐργατικούς νὰ βγαίνουν κουρασμένοι ἀπ' τὴ δουλειά τους καὶ στοὺς ἀγροὺς τὰ βόδια νὰ γυρίζουν κατὰκοπα στοὺς σταύλους.

Εἶδα κοιμητήρια καὶ νοσοκομεῖα καὶ φυλακὲς. Εἶδα σύμβολα πίστεως πάνω σὲ γραφικὰ βουνά, καὶ τεμένη, στὲς πόλεις.

Εἶδα καπηλειὰ ὅπου γυρεύουν τὴ λήθη οἱ τραγικοὶ κι οἱ ἀπηλπισμένοι, καταφύγιο κάποτε ἐκείνων πού μισοῦν τὴν ψευτιά τοῦ κόσμου.

Καὶ βλέποντας ὅλα αὐτὰ ὄνειρεύθηκα ἓνα καὶ μόνο ὄνειρο πάντα : τὸ ὄνειρο τῆς ζωῆς. Ὀνειρεύθηκα πάντα τὴ ζωὴ, ζῶντας τὴ ζωὴ, πρὸ πάντων ὅταν ἡ ζωὴ μ' ἐπλήγωνε.

Γυρίζοντας ἀπὸ τὰ κοιμητήρια ἀπεκόμιζα σκέψεις ζωῆς καὶ ὄχι θανάτου βγαίνοντας ἀπὸ νοσοκομεῖα ὁ νοῦς μου πήγαινε στὴν ὑγεία καὶ ὄχι στὴν ἀρρώστειαν ὕστερα ἀπὸ κάθε ἐπίσκεψί μου σὲ φυλακισμένους ἔνοιωθα τὴν ἀγάπη τῆς ἐλευθερίας ν' αὐξάνει μέσα μου.

Κ' εἶναι πολλοὶ οἱ νεκροί, πολλοὶ οἱ ἀρρωστοὶ, πολλοὶ οἱ φυλακισμένοι.

Οἱ τάφοι, ἡ κλῖνες ἀσθενῶν κι ἡ εἰρκιὲς δὲν εἶναι μόνο ἐκεῖ πού φαντάζεται κανεὶς. Ὑπάρχουν ἰδίως τόσες φυλακὲς χωρὶς ὄνομα, τόσες πόρτες βαρεῖες, σιδηρόφρακτες πού σὰς κλείνουν ἀπὸ τὸν κόσμο !

Πόσοι πού τοὺς λέμε ἀνθρώπους δὲν εἶναι πράγματι παρὰ πολυτελῆ μνημεῖα.

Θωρῶντας δὲ τοὺς ναοὺς, ἀκούα σιγερῶς τὸν θόρυβο τῶν μηχανῶν.

Εἶδα, ὅπως ὅλοι παντοῦ τὸ δρεπάνι τοῦ θανάτου, κι ὅμως ὄνειρεύθηκα πάντα τῆς ζωῆς τὴ λαμπάδα.

Καὶ τί ἄλλο δὲ φαίνεται νὰ λέγει, τί ἄλλο νὰ προστάζει ἢ νὰ ὑποβάλλει ἡ ζωὴ παρὰ τό : προχώρει κι ἀνέβαινε.

Τὸ ὄνειρό μου μοῦ μιλοῖ σε, προστάζοντάς με νὰ προχωρῶ καὶ ν' ἀνεβαίνω.

Ἄν ἔχω πίστι στὸν ἑαυτό μου εἶναι γιατί ἀκούω πάντα τὴ φωνὴ αὐτὴ νὰ ἰχρεῖ διαρκῶς στ' αὐτιά μου, σὰ σάλπιγγα ἐλπίδας.

Εἶναι ἡ ζωὴ ἔτσι καμωμένη πού τὸ σταμάτημά της ἰσοδυναμεῖ μὲ ὑποχώρησι.

Εἶναι ἡ ζωὴ ἔτσι καμωμένη, πού ζῶντας κανεὶς διαρκῶς ξεπερνᾷ τὸν ἑαυτό του, βλέπει διαρκῶς κι ἀπὸ πῶ ψηλά.

## ΚΛΕΙΣΤΑ ΣΤΟΜΑΤΑ

Θὰ ἐπιθυμοῖσα νᾶμουν τὰ μύρια στόματα μέσα ἀπ' τὰ ὁποῖα ὅλες ἡ ἀνήμερες ψυχὲς νὰ ἐξέφραζαν ἐκεῖνο ποῦ αἰσθάνονται κι ὅμως ἀδυνατοῦν τόσο νὰ ποῦν τὸν πόνο τους, τὴ χριὴ τους, τὴν ἀνία ἢ πλήξη τους, τοὺς κρυφοὺς πόθους κι ἐλπίδες τους· ἐκεῖνο ποῦ ἀργοδιαβαίνει μὲς στὸ μυαλό τους τὰ βράδνα τὰ μελαγχολικὰ καὶ τὰ χαράγματα τὰ γλυκά.

Θᾶθελα νᾶμουν τὰ στόματα ἐκείνων, ποῦ δὲν εἶναι σὲ θέσι νὰ μιλήσουν κι ὅμως θᾶχαν τόσα νὰ ποῦν. Πικρὰ παράπονα. Τί ἀγνοημένα μαρτύρια δὲν θᾶβγαζαν στὸ φῶς! Πόσες ἀργές, ἀργές μετάνοιες, δὲν θ' ἀποκάλυπταν. Γιὰ πόσες φιωμένες σκέψεις καὶ δεσμευμένες ὁρμὲς δὲν θὰ μαρτυροῦσαν!

Μήπως ἐμεῖς δὲν μιᾶμε ἐπειδὴ ἄλλοι σωπαίνουν ; Μήπως τὰ πιὸ ὄραϊα, τὰ πιὸ ἀληθινά, τὰ πιὸ βαθειά μας λόγια δὲν εἶναι σὰν μιὰ μουσικὴ σύνθεσις πάνω στὴ βουβαμάρα τῶν ἄλλων ;

Θᾶθελα νᾶμουν τὰ στόματα ἐκείνων ποῦ βρίσκονται στὶς τελευταῖες τοὺς στιγμὲς, τὴν ὥρα ποῦ κάθε προσωπεῖο πιά πέφτει καὶ θεραπεύονται ἀπὸ τὸν καταράκτη ποῦ τοὺς ἐμπόδισε ὅλη τους τὴ ζωὴ νὰ δοῦνε τὴν πραγματικότητά. Ἡ θλίψη τους τοῦλάχιστον γιὰ μιὰ ζωὴ ποῦ δὲν γνώρισαν νὰ ἐκτιμήσουν θὰ χρησίμευε γιὰ μάθημα στοὺς πολλοὺς. Εἶναι βαθειὲς κάποτε ἢ σκέψεις ἐκείνων ποῦ ἀφίπνουν τὴ ζωὴ.

Τὲς φρικτὲς ἀποκαλύψεις ποῦ θὰ μᾶς ἔκαναν ὅσοι ἀπὸ πλάνη τους, ἀναθροφὴ ἢ ἀδυναμία, ἀφέθησαν κι ἔπεσαν θύματα σὲ μάταια εἶδωλα, στερήθηκαν τὴ χαρὰ, παρενόησαν τὴ ζωὴ, ξεγελάστηκαν.

Βλέπω στόματα, ἢ μᾶλλον δὲν βλέπω παρὰ στόματα ποῦ θᾶθελαν νὰ φανέροναν, ἀπόκρυφα μυστικὰ καὶ πόθους καὶ πόνους καὶ πληγὲς καὶ ἔλκη, μὰ ποῦ ἡ ντροπὴ κρατεῖ βουβά. Στόματα ἔτοιμα νὰ ξεσπάσουν σὲ κατάρεις κι ἀναθέματα.

Θᾶθελα νᾶμουν τὰ ἑκατὸ καὶ τὰ μύρια στόματα. Τὰ στόματα ποῦ μὲ τὸ φύσημά τους ἔξαπολύουν θύελλες, μὲ τὴ φλόγα τους ἀνάβουν πυρκαϊές, μὲ τὴν ἔκρηξί τους χύνουν λάβες.

Καὶ τὰ στόματα ποῦ σωπαίνουν σὲ μερικὲς στιγμὲς· τὰ ἀθῶα μικρὰ στόματα ποῦ μὲ τὴν εὐγλωττη σιωπὴ τους,

φαίνονται ὅταν ν' ἀποδοκιμάζουν τὲς βραχνές, ἀπαίσιες φωνές πὸν ἀφίνουν βρώμικα σιόματα.

## ΤΟ ΔΗΛΗΤΗΡΙΟ

Εἶναι πολὺ τὸ δηλητήριο πὸν μᾶς ποτίσανε ἢ πὸν ποτισθήκαμε· καὶ κάθε του ρανίδα καίει καὶ φέρνει κι ἀπὸ ἰδιαίτερο ἓνα ρίγος πυρετοῦ στὸ σῶμα. Εἶναι πολὺ τὸ δηλητήριο.

Τί θάταν ἄραγε ἡ ζωὴ ἀπότιστη ἀπὸ δηλητήρια καὶ τί αἰσθήματα τότε, ἀπεραντοσύνης, ἀγάπης πρὸς τὸ πᾶν, χαρούμενης ὑποταγῆς κι εὐγνωμοσύνης πρὸς τὴ μητέρα Φύση, ἀφθαρσίας ριζικῆς δὲ θὰ μᾶς δροσίζαν καὶ ζωογονοῦσαν τὸ πνεῦμα. Τὰ πόδια μας θὰ τᾶχαινε ντυμένα μὲ πέδιλα φτερωτά. Μὲ τὰ χέρια μας θ' ἀγγίζαμε τ' ἀστέρια. Τὰ μάτια μας θὰ κολυμποῦσαν μὲς σὲ πέλαγα φωτός.

Ἄλλὰ μᾶς πότισαν μὲ δηλητήριο κι ἀπωλέσαμε τὸ Ἄπειρο.

Ἄλλὰ μᾶς πότισαν μὲ δηλητήριο κι ἀπωλέσαμε τὴ Γαλήνη.

Ἄλλὰ μᾶς πότισαν μὲ δηλητήριο κι ἀπωλέσαμε τὴ Χαρὰ τῆς ζωῆς.

Εἶναι πολὺ τὸ δηλητήριο! Εἶναι πολὺ τὸ δηλητήριο!

.....

Οἱ ἀγῶνές μας γιὰ ν' ἀφαιρέσουμε τὸ δηλητήριο, μᾶς τρῶνε μέγα μέρος τῆς προσπάθειάς μας στὴ ζωὴ, κι οἱ πολλοὶ γρήγορα ἀποκάνουν καὶ παραιοῦν τὸν ἀγῶνα. Στὸ τέλος καταντᾶ νὰ βρίσκουν ὡς τέλεια φυσικὴ τὴν ὑπαρξί του καὶ κηρύττουν μάλιστα ὅταν μιὰ πανάκεια τὴ μόλυνσι κάθε νέας γενεᾶς.

Στοὺς μονόφθαλμους ὁ κόσμος θὰ ἐφαίνετο πιὸ ὡραῖος ἂν κι οἱ ἄλλοι τὸν ἔβλεπαν μ' ἓνα μόνο μάτι.

Φοβηθεῖτε, ναί, τοὺς μολυσμένους. Ἄλλο φοβηθεῖτε ἰδίως ἐκείνους πὸν μάταια ἐπάλαισαν γιὰ νὰ βγάλουν τὸ μόλυσμα ἀπὸ πάνω τους. Αὐτοὶ εἶναι ἡ συμφορὰ κι ὁ ὄλεθρος τῆς ἀνθρωπότητος. Πλὴν ἀπὸ τὸ μόλυσμα κρύβουν μέσα τους ἓνα τρομερὸ καὶ ὑπουλο μῖσος τῆς ζωῆς: μῖσος νικημένου, βαθὺ καὶ ἀπέραντο.

Καὶ δὲν ὑπάρχει μῖσος χειρότερο ἀπὸ τὸ μῖσος νικημένου.

Μισοῦν τὸ φῶς, μισοῦν τὴ ζωὴ, μισοῦν τὴ χαρὰ, τὴ

σάρκα πού σκιρτά, τὰ μάτια πού λάμπουν, τὰ χεῖλη πού χαμογελοῦν.

Γι αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος θᾶταν προτιμότερο νὰ κατὰ-  
κειται παρὰ νὰ στέκεται, νὰ κλαίει παρὰ νὰ γελά.

Ξέρουν πὼς εἶναι σημαδεμένοι γιὰ πάντα, μὲ τὸ ἀνε-  
ξάλειπτο κι ἀτιμωτικὸ σημάδι, πού τόσο μίσησαν οἱ ἴδιοι  
στοὺς ἄλλους καὶ τόσο πάσχισαν γιὰ ν' ἀποβάλουν, ἀλλὰ  
μάταια, καὶ γι' αὐτὸ δηλητηριάζουν.

Δηλητηριάζουν γιὰ νὰ—δῆθεν—θεραπεύσουν μ' αὐ-  
τὸν τὸν τρόπο.

Εἶναι οἱ ἀγῦρτες πού κηρύττουν τὸ ἔλκος γιὰ παγκό-  
σμια πανάκεια.

Γιὰ μερικούς, ἡ ἐπιτυχία, ἡ ὑπαρξίς των αὐτή, εἶναι  
στενὰ ἀλληλέγγυη μὲ τὴ μόλυνσι τῶν ἄλλων.

.....

Ἔτσι, ἡ ζωὴ δὲν σέρνει μαζί της κανένα δηλητήριο· ἡ  
λειτουργία της ἀπαιτεῖ καὶ σημαίνει τὴν τέλεια καθαριότητα  
τῆς μηχανῆς. Εἶναι ἡ ζωὴ μηχανισμὸς ἀπίστευτος πού στίλ-  
βει σὰ καθρέφτης. Ὅτι πράγματι ζεῖ καὶ κινεῖται μέσα μας  
δὲν περιέχει καμιὰ σῆψι.

Δὲν εἶναι ποτὲ οἱ σάπιοι ἴστοι πού ἀναπλάσσονται  
ἕστερα ἀπὸ ἓνα τραῦμα ἢ ἀρρώστεια, ἀλλὰ νέοι ἴστοι πού  
παρέμειναν ὑγιεῖς, ἀθικτοὶ ἀπὸ τὴν προσβολὴ τοῦ κακοῦ.  
Τὸ ὑγιὲς δημιουργεῖται ἀπ' τὸ ὑγιὲς καὶ ὄχι ἀπ' τὸ σάπιο.  
Κι ἡ μόνη θεραπεία ἀπὸ μερικά μολύσματα εἶναι νὰ πα-  
ρέρχεται κανεὶς χωρὶς πολὺ νὰ τὰ παρατηρεῖ.

Πλάττετε λοιπὸν τὴ ζωὴ σας, ἀπ' ὅτι τὸ ὑγιὲς ὑπάρχει  
μέσα σας, ἐλεύθερα κι ὠραῖα καὶ μὲ χάρη, ἀδιαφορόντας  
γιὰ ὅτι τὸ ἀρρωστο ἐκληρονομήσατε.

Ὁ νοῦς σας μόνο στὰ δηλητήρια πού οἱ ἴδιοι προσ-  
θέτετε στὸν ὀργανισμό σας.

Γ. ΒΡΙΣΙΜΙΤΖΑΚΗΣ

## Ο ΛΥΠΗΜΕΝΟΣ ΣΑΤΥΡΟΣ

Εἴταν ἡ πρώτη βραδιά ἀπόψε πού ὁ Στάμος Βαρ-  
δούνης, μισόκοπος μαγαζάτορας, ἐκεῖ δὲ κατὰ τὴν ὁδὸ  
Ἀχαρνῶν, κοιτοῦσε τὴ γυναῖκα του μ' ἓνα ὕφος ἀπροσ-